

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9Co/74/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2514204832
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bibiána Ťažiarová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2018:2514204832.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Bibiána Ťažiarová a sudcov: JUDr. Martin Holíč a Mgr. Renáta Gavalcová, v právnej veci žalobkyne: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Žilina, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, proti žalovanej: F. E. nar. X.X.XXXX, bytom J., J. XXXX/XX, o zaplatenie 3.499,67 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Piešťany č. k. 9C/148/2014-51 zo dňa 4. decembra 2017- III. povolenie splátok, IV., V. výrok, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti (IV. výrok) p o t v r d z u j e, v časti určenia lehoty na plnenie (III. výrok) a v časti o náhrade trov konania (V. výrok) r u š í a v zrušenom rozsahu vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. výrokom nepripustil zmenu žaloby, II. výrokom konanie v časti uplatnených poplatkov za upomienky vo výške 67,47 Eur, uplatnených zmluvných úrokov do zosplatenia vo výške 33,07 Eur, uplatnených úrokov z omeškania vo výške 9,92 Eur zastavil, III. výrokom uložil žalovanej zaplatiť žalobkyni 2.854,64 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5,15 % ročne zo sumy 2.854,64 Eur od 13.06.2014 do zaplatenia, to všetko v pravidelných mesačných splátkach po 100,- Eur pod hrozbou straty výhody splátok, kedy prvá splátka je splatná do 15 dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku a každá nasledujúca vždy do 15. dňa toho ktorého kalendárneho mesiaca až do úplného zaplatenia dlhu, s tým, že nezaplatením čo i len jednej splátky sa stáva splatný celý dlh, IV. výrokom vo zvyšnej časti žalobu zamietol, V. výrokom rozhodol, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

2. Rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 497, § 499, § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, § 1 ods. 1, § 2 písm. a), b), g), § 9 ods. 2, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2012 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len zákon o spotrebiteľských úveroch), § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 1 nariadenia vláda č. 87/1995 Z. z., s poukazom aj na procesné ustanovenia § 142, § 144, § 145 ods. 2, § 146 ods. 1, § 294, § 255 ods. 2, § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku.

3. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že strany uzavreli dňa 20.2.2013 úverovú zmluvu č. 32650, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru - vo výške 4.000,- Eur, pri fixnej úrokovej sadzbe do splatnosti 17,90 % ročne, výške splátky a splatnosti 101,62 Eur mesačne k 20. dňu v kalendárnom mesiaci, splatnosťou prvej splátky 15.3.2013, splatnosťou úrokov a poplatkov mesačne ku dňu splátky v kalendárnom mesiaci, počtom splátok 60, konečnou splatnosťou úveru 15.2.2018, RPMN 20,84%, priemernou RPMN 20,90%, celkovou čiastkou spojenou s úverom 6.216,60 Eur. Žalovaná z úveru čerpala sumu 4.000,- Eur, v splátkach uhradila sumu 1.145,36 Eur (prepočet úrokov z omeškania č. I. 44, stav omeškaných splátok na úvere č. I. 45, prehľad splácania - do predčasného zosplatenia č. I.

46). Výzvou z 20.5.2014 žalobca oznámil žalovanej, že splácanie pohľadávky je v omeškaní vo výške 37.888,26 Eur (správne 3.788,26 Eur) a vyzval ju na uhradenie dlžnej sumy do 12.6.2014 (správne 11.6.2014), zásielka bola uložená dňa 23.5.2014.

4. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie právne uzavrel, že úverovú zmluvu uzavretú medzi stranami považuje za spotrebiteľskú zmluvu, na ktorú je potrebné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka. Aj keď predmetná zmluva je zmluvou, ktorá vykazuje známky absolútneho obchodu a je potrebné ju posúdiť podľa Obchodného zákonníka, je zároveň zmluvou spotrebiteľskou, a potom normy obchodného práva sú použiteľné len vtedy, ak neodporujú úprave spotrebiteľských vzťahov podľa Občianskeho zákonníka a vykonávacích predpisov, ktoré ustanovenia majú prednosť pred aplikáciou Obchodného zákonníka. Zmluva má charakter spotrebiteľského úveru v zmysle ustanovenia musí obsahovať náležitosti ustanovené zákonom pre zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 ods. 2 (správne § 9 ods. 2) zákona o spotrebiteľskom úvere. Zistil, že zmluva neobsahuje v rozpore s ustanovením § 4 ods. 2 písm. i/ (správne § 9 ods. 2 písm. k/) zákona o spotrebiteľských úveroch údaj o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov presne v tomto členení. V zmluve sa uvádza len výška splátky 101,62 Eur od 15.3.2013 bez bližšej špecifikácie, t. j. nie je uvedená výška splátky istiny, úroku a poplatkov. Zákonom stanovené členenie a uvedenie jednotlivých čiastok úveru predstavuje prehľadné vymedzenie povinností dlžníka tak, aby sa dokázal zorientovať v ponuke a aby zároveň nebolo možné, aby si veriteľ voči dlžníkovi uplatňoval aj nároky, na ktoré nemá právo. Dlžník musí mať od začiatku prehľad, z akých položiek pozostávajú jednotlivé splátky a ako dlho bude úver splácať, čo z jednotlivých splátok predstavuje istinu, koľko úrok a odmena veriteľa a kedy je v prípade riadneho splácania úveru splatná posledná splátka. Účelom tejto náležitosti je teda informovanie spotrebiteľa, aby vedel rozlíšiť, aká časť splátky bude použitá na istinu, úrok a ďalšie poplatky, pretože potom je dostatočne určité, akú časť istiny zaplatil, ako bude s jeho platbou naložené a akú časť úveru platí na úroky a iné poplatky, teda odplatu veriteľa. Uvedené nemožno nahradiť uvedením celkovej výšky splátky, ani keď z iných ustanovení zmluvy vyplýva výška úrokov a poplatkov. Citované ustanovenie má za cieľ v zrozumiteľnej forme informovať spotrebiteľa, ako bude s jeho splátkou naložené a najmä, aká časť úveru bude ňou splatená, okrem odplaty veriteľa. Absencia tejto náležitosti má za následok, že spotrebiteľský úver poskytnutý žalobcom žalovanej sa považuje v zmysle § 4 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch (správne § 11 ods. 1 písm. b) za bezúročný a bez poplatkov. Žalovanej bol poskytnutý úver v celkovej výške 4.000,- Eur, žalovaná zaplatila celkovo 1.145,36 Eur. Keďže sa úver považuje za bezúročný a bezpoplatkový, žalobcovi neprislúchajú žiadne úroky z úveru, zmluvné úroky z omeškania a ani poplatky spojené s poskytnutím úveru (vrátane poplatkov za poistenie úveru). Okresný súd považoval žalobu za dôvodnú v časti istiny 2.854,64 Eur (rozdiel medzi poskytnutým úverom 4.000,- Eur a zaplatenou sumou 1.145,36 Eur) a zároveň, keďže sa žalovaná dostala do omeškania s plnením peňažného záväzku, priznal žalobcovi nárok na zákonné úroky z omeškania vo výške 5,15 % ročne zo sumy 2.854,64 Eur od 13.6.2014, t.j. odo dňa ktorého si úrok z omeškania uplatnila žalobkyňa (žalovaná sa do omeškania zo zaplatením dlhu dostala od 12.6.2014, od ktorého dňa by mal žalobca nárok na priznanie úrokov z omeškania, nakoľko si ich však uplatnil len od 13.6.2014 súd viazaný jeho žalobným návrhom nemohol mu priznať viac ako sám žalobou žiadal). Vo zvyšnej časti uplatnenej istiny, úrokov, ako aj úrokov z omeškania súd žalobu zamietol.

5. Žalobca si v konaní uplatnil nárok na zaplatenie sumy 3.499,67 Eur, nezaplatené úroky 291,49 Eur, nezaplatené sankčné poplatky 13,93 Eur, úrok vo výške 12,90 % ročne z nezaplatennej istiny od 1.7.2014 do zaplatenia (vyčíslený ku dňu vyhlásenia rozsudku súdu prvej inštancie - 1.548,56 Eur, úrok z omeškania vo výške 8 % ročne z nezaplatennej istiny a nezaplatených úrokov od 12.6.2014 do zaplatenia (vyčíslený ku dňu vyhlásenia rozsudku súdu prvej inštancie - 1.056,12 Eur), poplatky za upomienky vo výške 67,47 Eur. Ku dňu vyhlásenia rozsudku súdu prvej inštancie teda celý nárok žalobcu predstavoval 6.477,24 Eur. Okresný súd vyhovel žalobe v časti vo výroku III. pričom istina 2.854,64 Eur s priznaným úrokom z omeškania ku dňu vyhlásenia rozsudku súdu prvej inštancie (511,53 Eur) predstavovala celkovo 3.366,17 Eur (51,96 % žalovanej sumy). Vo zvyšnej časti, v ktorej okresný súd žalobu zamietol, bol žalobca neúspešný (suma 3.111,07 Eur /48,04 % uplatneného nároku), čo zároveň predstavuje úspech žalovanej. Čistý úspech žalobcu predstavuje 3,96 % (51,96 % - 48,04 %). Keďže pomer úspechu a neúspechu je u oboch strán približne rovnaký resp. čistý úspech žalobcu sa týka iba nepatrných častí uplatneného nároku, rozhodol okresný súd s poukazom na ust. § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku tak, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

6. Proti tomuto rozsudku výlučne v časti lehoty na plnenie - povolenia splátok (III. výrok), zamietnutia žaloby (IV. výrok), trov konania (V. výrok) podal odvolanie žalobca, pričom navrhol rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť, žalobe vyhovieť v plnom rozsahu a priznať mu náhradu trov konania vo výške zaplatených súdnych poplatkov za konania na oboch inštanciách. Poukázal na odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b), h) Civilného sporového poriadku. Argumentoval tým, že s názorom okresného súdu, že úverová zmluva neobsahuje náležitosti podľa ust. 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch nesúhlasí a poukazuje na bod 1.1. úverovej zmluvy, z ktorého vyplýva, že všeobecné obchodné podmienky tvoria jej neoddeliteľnú súčasť zmluvy, a teda niektoré z náležitostí, ktoré má v zmysle právnych predpisov zmluva obsahovať v samotnom texte zmluvy a ďalšie náležitosti sú v OP. Výška, počet a termíny splátok istiny a úrokov sú uvedené v samotnom texte zmluvy v bode 1.2., počet a termíny splátok istiny aj úrokov sú rovnaké a sú určené termínom splatnosti anuitnej splátky. Uvedené platí aj pre údaj o výške splátky. Banka bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere poskytne spotrebiteľovi výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky. Anuita a anuitné splácanie je definované ako pravidelné (periodické) plynutie pevne stanovených platieb počas určitej špecifikovanej doby. Anuitná splátka zostáva počas celej doby splácania rovnaká. Skladá sa zo splátky istiny a splátky úroku. Pokiaľ by mal samotný text zmluvy obsahovať podrobný rozpis splátok istiny a úrokov za celé obdobie splatnosti úveru, znamenalo by to neúmerné rozšírenie rozsahu zmluvy čo by neprispelo k jednoduchosti, zrozumiteľnosti a prehľadnosti zmluvnej dokumentácie. Výška, počet a termíny splátok poplatkov, u ktorých sú tieto údaje a povinnosť ich úhrady zrejme už v čase uzatvorenia zmluvy, sú uvedené v samotnom texte zmluvy. Ostatné poplatky a ich výška sú uvedené v Sadzobníku poplatkov, ktorý je súčasťou VOP, a tým aj súčasťou zmluvy. Aktuálne znenie zákona o spotrebiteľských úveroch § 9 ods. 2 nevyžaduje rozčlenenie mesačnej splátky spotrebiteľského úveru na jednotlivé zložky dlhu osobitne s prislúchajúcimi dátumami splatnosťami, pričom nie je v rozpore so Smernicou č. 2008/48/ ES. Poukázal na návrh novely zákona o spotrebiteľských úveroch z októbra 2015, ktorou z dotknutého písm. k) (resp. súčasného písm. l) taktiež nevyplýva povinnosť uvádzať v zmluve presný rozpis toho, aký podiel z jednotlivých splátok pripadá na uhradenie istiny a úrokov. Má za to, že zmyslom a účelom právnej úpravy spotrebiteľných úverov je informovanosť spotrebiteľa zakladajúca sa na jednoznačnom vymedzení rozsahu svojho záväzku. Tento cieľ je naplnený aj bez toho, aby bol spotrebiteľ pri uzatvorení informovaný v číselnom vyjadrení o tom, čo sa zo splátky započítava na istinu, úrok, úrok z omeškania a poplatky, pokiaľ z ostatných ustanovení zmluvy musí byť rozsah záväzku priemernému spotrebiteľovi zrejme. Zo zmluvy je zrozumiteľne jasné, výška splátky pozostáva z prípadného poplatku za poistenie, z úroku v % sadzbe ročne, je pochopiteľné, že zvyšok tvorí istina. Žalovaný nespochybnil poskytnutie úveru, sám, dobrovoľne vstúpil do zmluvného vzťahu so žalobcom a podpísal zmluvu, z ktorej nepochybne a zrozumiteľne vyplývalo, čo má žalobcovi vrátiť (celková čiastka, ktorú musí klient zaplatiť), kedy má tak urobiť (splatnosť splátky), v akej výške (splatnosť mesačnej splátky) a ako dlho má tak robiť (splatnosť úveru). Bol zrozumiteľne informovaný o svojich povinnostiach v bode 1.2. zmluvy. V návrhu generálnej advokátky Eleanor Sharpston prednesený dňa 9.6.2016 -VEC C-42/15 je uvedené, že zo znenia článku 10 ods. 2 písm. i) smernice 2008/48 vyplýva, že spotrebiteľ má právo vyžiadať si amortizačnú tabuľku kedykoľvek počas celej dĺžky trvania zmluvy o úvere. Článok 10 ods. 2 písm. h) smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkosti a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok. Článok 10 ods. 2 písm. h) a i) smernice 2008/48 sa majú vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia v spojení s článkom 22 ods. 1 tejto smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave. Článok 23 smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby členský štát vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovil, že v prípade, ak zmluva o úvere neobsahuje všetky náležitosti uvedené v článku 10 ods. 2 tejto smernice, táto zmluva sa bude považovať za zmluvu o úvere bez úrokov a poplatkov, (LEN) pokiaľ ide o okolnosť, ktorej neuvedenie môže spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku. Ďalej poukázal na stanovisko odboru ochrany finančných spotrebiteľov Národnej banky Slovenska z 18. apríla 2017 k aplikačným dôsledkom rozsudku Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a.s. proti Kláre Biróovej, zverejnená na internetovej stránke NBS, na uznesenie Krajského súdu v Prešove č. k. 12Co/149/2016 zo dňa 15.2.2017, č. k. 17Co/17/2017 zo dňa 27.7.2017, uznesenia Krajského súdu v Trenčíne č. k. 6Co/68/2017-46 zo dňa 28.2.2017, č. k. 6Co/84/2017-57 zo dňa 28.3.2017, č. k. 6Co/310/2017-109 z 14.8.2017, uznesenia Krajského súdu v Prešove č. k. 9Co/87/2016 zo dňa

2.5.2017, č. k. 9Co/68/2017-76 zo dňa 24.10.2017, uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 16Co/433/2016 zo dňa 20.9.2017, č. k. 14Co/454/2016-66 zo dňa 10.7.2017.

7. Priznaním možnosti plnenia dlhu v splátkach, postupoval okresný súd podľa neplatnej právnej úpravy (§ 160 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku). V zodpovedajúcom ustanovení § 231 Civilného sporového poriadku takéto splnomocňovacie ustanovenie chýba. Priznaním splátok vo výške 100,-- Eur mesačne okresný súd zapríčinil, že žalovaná bude istinu splácať takmer tri roky. Poukázal na rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 11Co/91/2017-138 zo dňa 16.5.2017, rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 23Co/498/2016-72 zo dňa 15.5.2017, uznesenie Krajského súdu v Prešove č. k. 17Co/17/2017-63 z 27.7.2017, rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 8Co/34/2017-97 z 15.6.2017, uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 12Co/145/2017-85 z 31.7.2017.

8. Žalovaná odvolanie nepodala, k doručenému odvolaniu žalobcu sa písomne nevyjadрила.

9. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok (zákon č. 160/2015 Z. z., ďalej CSP), ktorý nahradil a zrušil do 30.6.2016 účinný zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej OSP). Odvolací súd prístupujúci k rozhodovaniu v tejto veci po 1. júli 2016, postupoval na základe prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP (podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti) už podľa CSP.

10. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b/, h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolaniu je možné priznať čiastočný úspech v časti lehoty na plnenie (III. výrokom), keďže v tejto časti rozhodnutie súdu prvej inštancie nie je vecne správne, bolo nutné postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b) a § 391 ods. 1 CSP rozsudok v tejto časti zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, ale v napadnutej zamietnutej časti (IV. výrok) je rozsudok súdu prvej inštancie vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 CSP.

11. Predmetom konania na súde prvej inštancie bola požiadavka žalobcu na zaplatenie sumy 3.499,67 Eur, úroku 291,49 Eur, sankčných poplatkov 13,93 Eur, úroku 12,90 % ročne zo sumy 3.499,67 Eur od 1.7.2014 do zaplatenia, úrokov z omeškania 8 % ročne zo sumy 3.499,67 Eur od 12.6.2014 do zaplatenia, úrokov z omeškania 8 % ročne zo sumy 291,49 Eur od 12.6.2014 do zaplatenia, poplatkov za upomienky 67,47 Eur.

12. I. výrok napadnutého rozsudku, ktorým okresný súd nepripustil zmenu žaloby a II. výrok, ktorým bolo konanie v časti uplatnených poplatkov za upomienky vo výške 67,47 Eur, uplatnených zmluvných úrokov do zosplatenia vo výške 33,07 Eur, uplatnených úrokov z omeškania vo výške 9,92 Eur zastavené, neboli napadnuté odvolaním, a preto sú právoplatné. Odvolaním nebolo napadnuté (ani) uložená povinnosť žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu 2.854,64 Eur, úrokov z omeškania 5,15 % ročne zo sumy 2.854,64 Eur od 13.6.2014 do zaplatenia (III. výrok), preto rozsudok (aj) v tejto časti nadobudol právoplatnosť.

13. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu vymedzeným rozsahom a dôvodmi odvolania žalobcu bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vo veci správne, ak prisúdenú sumu (2.854,64 Eur, úroky z omeškania 5,15 % ročne zo sumy 2.854,64 Eur od 13.6.2014 do zaplatenia) uložil žalovanej zaplatiť v pravidelných mesačných splátkach po 100,- Eur pod hrozbou straty výhody splátok, kedy prvá splátka je splatná do 15 dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku a každá nasledujúca vždy do 15. dňa toho ktorého kalendárneho mesiaca až do úplného zaplatenia dlhu, s tým, že nezaplatením čo i len

jednej splátky sa stáva splatný celý dlh (III. výrok), ak zamietol žalobu (suma 645,06 Eur, úrok 258,42 Eur, sankčné poplatky - úroky z omeškania 4,01 Eur, úrok 12,90 % ročne zo sumy 3.499,67 Eur od 1.7.2014 do zaplataenia, úrokov z omeškania 8 % zo sumy 3.499,64 Eur za deň 12.6.2014, úrok z omeškania 2,85 % ročne zo sumy 645,03 Eur 13.6.2014 do zaplataenia, úrok z omeškania 8 % ročne zo sumy 291,49 Eur od 12.6.2014 do zaplataenia) a to s poukazom na odvolacie argumenty uplatnené odvolateľom, ktorý namietal, že povinnou náležitosťou úverovej zmluvy nie je podrobný rozpis výšky, počet a termíny každej z splátok na časť pripadajúcu na istinu, úroky a iné poplatky, že napadnutý rozsudok nie je odôvodnené v časti povolenia splátok.

14. Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom tvrdeného nároku, ktorý vo vyčerpávajúcom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na posúdenie uplatneného nároku, výsledky dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil (s výnimkou určenia lehoty na plnenie v III. výroku), pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k správnym skutkovým zisteniam, a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, keď vec aj v napadnutom rozsahu i správne právne posúdil, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 OSP, odvolací súd odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku v napadnutej časti (s uvedenou výnimkou). Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od týchto záverov súdu prvej inštancie odchyliť a preto nemôže dať za pravdu odvolateľovi (s uvedenou výnimkou).

15. Vzhľadom na odvolaciu argumentáciu žalobcu, odvolací súd považuje za podstatné uviesť nasledovné.

16. Podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka 18) musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

17. Podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y).

18. Žalobca ako veriteľ a žalovaná ako dlžník uzavreli dňa 20.2.2013 úverovú zmluvu, ktorou žalobca poskytol žalovanej úver vo výške 4.000,- Eur, pri fixnej úrokovej sadzbe do splatnosti 17,90 % ročne, výške splátky a splatnosti 101,62 Eur mesačne k 20. dňu v kalendárnom mesiaci, splatnosťou prvej splátky 15.3.2013, splatnosťou úrokov a poplatkov mesačne ku dňu splátky v kalendárnom mesiaci, počtom splátok 60, konečnou splatnosťou úveru 15.2.2018, RPMN 20,84%, priemernou RPMN 20,90%, celkovou čiastkou spojenou s úverom 6.216,60 Eur. Žalovaná zaplatila žalobcovi za poskytnutý úveru sumu 1.145,36 Eur.

19. Súd prvej inštancie správne posúdil predmetnú zmluvu o úvere ako spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keď ide štandardnú formulárovú zmluvu, uzavretú medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanou ako spotrebiteľom, pričom predmetná zmluva je zároveň zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, ktorá bola uzavretá medzi stranami. Správne pristúpil k prieskumu, či zmluva o úvere obsahuje všetky náležitosti vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch. Výklad a aplikácia ust. § 11 zákona o spotrebiteľských úveroch musí byť v súlade so zmyslom a účelom citovaného zákona. Tým, že zákonné dodržanie iba niektorých obsahových náležitostí zmluvy, ako aj písomnej formy, postihuje neplatnosťou, robí z týchto náležitostí nevyhnutné podstatné obsahové náležitosti zmluvy. Predpísaná písomná forma musí byť zachovaná vo vzťahu k esenciálnym, teda podstatným obsahovým náležitostiam zo zmluvy vyplývajúcimi jednak z ust. § 497 Obchodného zákonníka a jednak vo vzťahu k tým náležitostiam, ktoré sú vymenované v § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch a zároveň aj v § 11 ods. 1 písm. b) citovaného zákona. Pokiaľ zmluva uzavretá medzi stranami niektorú z náležitostí vymenovaných v ust. § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch neobsahuje, nie je zároveň vo vzťahu k tejto náležitosti zachovaná písomná forma a poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Súd prvej inštancie správne dospel k záveru, že predmetná zmluva neobsahuje základnú obsahovú náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch, preto v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) zákona

o spotrebiteľských úveroch sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Okresný súd správne žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol v rozsahu uvedenej v odseku 13, pričom ani samotnou odvolacou argumentáciou žalobca nenamietal zamietnutie žaloby v časti požadovaných úrokov z omeškania 4,01 Eur (sankčné poplatky), úrokov z omeškania 8 % zo sumy 3.499,64 Eur za deň 12.6.2014, úrok z omeškania 2,85 % ročne zo sumy 645,03 Eur 13.6.2014 do zaplatenia, úrok z omeškania 8 % ročne zo sumy 291,49 Eur od 12.6.2014 do zaplatenia.

20. Rešpektujúc výklad Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-42/15, v zmysle ktorého článok 10 ods. 1 a 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS v spojení s článkom 3 písm. m) tejto smernice sa má vykladať v tom zmysle, že: zmluva o úvere nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument, ale všetky náležitosti uvedené v článku 10 ods. 2 uvedenej smernice musia byť vyhotovené písomne alebo na inom trvalom nosiči, odvolací súd poznamenáva, že aj napriek tejto skutočnosti musí byť zachovaná požiadavka dobrej viery v záväzkovoprávnom vzťahu. Žalobca tvrdí, že niektoré náležitosti, ktoré má obsahovať zmluva o spotrebiteľskom úvere sú v samotnom texte zmluvy o úvere a ďalšie sú vo VOP, pričom odkázal na čl. 1.1 zmluvy, z ktorého vyplýva, že neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere sú aj Všeobecné obchodné podmienky. V tomto smere odvolací súd pripomína závery Ústavného súdu Českej republiky vo veci sp. zn. I ÚS 3512/11 cit.: „Je treba zdôrazniť, že obchodní podmienky ve spotřebitelských smlouvách na rozdíl třeba od obchodních smluv mají sloužit především k tomu, aby nebylo nezbytné do každé smlouvy přepisovat ujednání technického a vysvětlujícího charakteru. Naopak nesmějí sloužit k tomu, aby do nich v často nepřehledné, složitě formulované a malým písmem psané formě skryl dodavatel ujednání, která jsou pro spotřebitele nevýhodná a o kterých předpokládá, že pozornosti spotřebitele nejspíše uniknou (například rozhodčí doložka nebo ujednání o smluvní pokutě). Pokud tak i přesto dodavatel učiní, nepočíná si v právním vztahu poctivě a takovému jednání nelze přiznat právní ochranu.“

21. Odvolací súd nesúhlasí s argumentom žalobcu, že čl. 1.2 zmluvy obsahuje náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch (výška anuitnej splátky 101,62 Eur). Účelom náležitosti ustanovenej v § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch je, aby spotrebiteľ vedel rozlíšiť aká časť splátky bude použitá na istinu, úrok a ďalšie poplatky, čo mu tiež umožňuje zorientovať sa v danej situácii, pretože potom nie je dostatočne určité, akú časť istiny zaplatil, ako bude s jeho platbou naložené a akú časť úveru platí na úroky a ďalšie poplatky, teda odplatu žalobcu. Špecifikácia splátky mala byť vyjadrená aspoň pomerným spôsobom (napr. percentuálne). Keďže v zmluve nie je náležite určené, v akej časti má byť započítaná splátka na istinu, v akej časti na úrok z istiny, alebo poplatku, spotrebiteľ by nemal vedomosť v akej časti má zaplatenú istinu (v akej časti ju veriteľ započítal na zaplatenie istiny) a v akej časti ostatné poplatky. Práve i z tohto dôvodu zákonodarca uvedené označil ako podstatnú náležitosť spotrebiteľskej zmluvy o úvere, bez ktorého uvedenia sa považuje úver za bezúročný a bez poplatkov. Pričom uvedené údaje zmluva uzatvorená medzi sporovými stranami, ako správne konštatoval okresný súd, neobsahuje, nemožno potom konštatovať splnenie písomnej formy zmluvy vo vzťahu k tejto podstatnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Preto poskytnutý úver žalobcom žalovanej je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Nepochybil preto súd prvej inštancie, ak uviedol, že v zmluve absentuje obligatórna náležitosť s odkazom na ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch (členenie splátok na splátky istiny, splátky úrokov a splátky poplatkov).

22. Odvolací súd sa s ohľadom na uvedené v odsekoch s argumentáciou žalovaného, ktorý sa nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že úverová zmluva neobsahuje povinnú náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch s poukazom na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-42/15 (Klára Bíroová) zo dňa 9.11.2015, na čl. 10 ods. 1 a 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS v spojení s článkom 3 písm. m) nestotožnil.

23. Odvolací súd uvádza, že Súdny dvor EÚ vo svojom rozhodnutí citovanom v odseku poskytol výklad výlučne smernice, konkrétne článku 10 ods. 2 písm. h), článku 10 ods. 2 písm. h) a i), článku 23, keď výklad vnútroštátneho práva poskytujú výlučne vnútroštátne súdy. Konkrétne vyslovil, že Smernica sa má vykladať tak, že členské štáty nesmú zachovať ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od ustanovení tejto Smernice, daný záver je však vzhľadom na napadnuté ustanovenie zákona o spotrebiteľských úveroch neaplikovateľný, nakoľko v tomto

konkrétnom prípade ide o vnútroštátne právo - zákon, ktorý nad rámec smernice zakotvil prísnejšie podmienky vo vzťahu k povinným náležitostiam spotrebiteľskej zmluvy o úvere, na splnenie ktorých je viazané posúdenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru.

24. Požiadavka zákona o spotrebiteľských úveroch je teda od požiadavky Smernice iná. Zákon uvádza, že zmluvy musia obsahovať "výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov". Slovenský zákon o spotrebiteľských úveroch ide nad rámec Smernice a celkom jednoznačne požaduje vyjadrenie ako splátok istiny, tak aj splátok úrokov a splátok iných poplatkov. Slovenský zákon o spotrebiteľských úveroch ide nad rámec Smernice a celkom jednoznačne požaduje uvedenie termínu konečnej splatnosti súčasne s dobou trvania zmluvy. K výkladu spomínaného ustanovenia zákona (§ 9 ods. 2 písm. k/) o spotrebiteľských úveroch existuje konštantná judikatúra slovenských súdov potvrdená rozsudkami Najvyššieho súdu SR, desiatkami rozhodnutí krajských súdov a stovkami rozhodnutí okresných súdov SR, v zmysle ktorej je potrebné toto ustanovenie vykladať tak, že zmluva musí obsahovať vyjadrenie splátok istiny, splátok úrokov a splátok poplatkov, inak sa zmluva o spotrebiteľskom úvere považuje za bezúročnú a bez poplatkov. Smernica vyžaduje v spotrebiteľskej zmluve iba uvedenie výšky, počtu a frekvencie splátok spotrebiteľa. Taktiež ust. § 11 ods. 1 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch v znení k 31.12.2012 bolo do súdnej praxe aplikované tak, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov v prípade, ak zmluva nemala písomnú formu alebo síce písomnú formu mala, ale neobsahovala náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1. Tento výklad bol následne prevzatý do zákona § 11 novelou vykonanou zákonom č. 352/2012 Z. z. účinnou od 1.1.2013, čo potvrdzuje správnosť výkladu (v zhode s vôľou zákonodarcu) § 11 aj pred 1.1.2013.

25. V danom prípade je tu zrejmy konflikt medzi Smernicou a zákonom o spotrebiteľských úveroch. To však neznamená, že sa má bez ďalšieho automaticky uplatniť pred vnútroštátnym právom Smernica. V takom prípade totiž musí vnútroštátny súd skúmať, či môže Smernici priznať priamy účinok, resp. nepriamy účinok. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora EÚ na otázku priameho účinku smerníc v spore medzi jednotlivcami v zásade platí zákaz horizontálneho priameho účinku spočívajúci v tom, že žiadne ustanovenie smernice zaručujúce jednotlivcovi práva alebo ukladajúce povinnosti ako také sa nemôže použiť v rámci sporu, v ktorom stoja proti sebe výhradne jednotlivci.

26. V sporoch medzi jednotlivcami je priamy účinok Smernice vylúčený. Vnútroštátne súdy musia skúmať, či môžu normu práva EÚ transponovanú určitým zákonom vykladať eurokonformne, avšak tento tzv. nepriamy účinok Smernice nie je absolútny, keďže eurokonformný výklad zákona nemôže nahradiť výslovné znenie zákona (v opačnom prípade by šlo o výklad contra legem). Zámer zákonodarcu transponovať Smernicu v celom rozsahu bol teda naplnený ale (zákonodarca) postupoval nad rozsah Smernice a následne po označenom rozhodnutí Súdneho dvora Európskej únie, zosúladiť Smernicu a vnútroštátnu úpravu zákonom č. 279/2017 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v znení oznámenia o oprave chyby č. 299/2017 Z. z., ktorým došlo i k zásadnej zmene legislatívneho textu ustanovenia § 9 ods. 2 písm. i/ zákona č. 129/2010 Z. z. s účinnosťou od 1. mája 2018. Termín „splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“ bol nahradený slovami „frekvenciou splátok“. Podľa dôvodovej správy k tomuto novelizovanému zneniu zákona vypustenie uvedenej náležitosti zmluvy bolo nevyhnutné z dôvodu záverov rozsudku Súdneho dvora Európskej únie C-42/15, inak by Slovenská republika šla nad rámec podmienok stanovených Smernicou.

27. Z porovnania prvotnej vnútroštátnej právnej úpravy (historický výklad) tejto náležitosti zmluvy zákonom ZS, s jej aktuálnou právnou úpravou zákona o spotrebiteľských úveroch, vyplýva jej totožná formulácia (výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov), ktorou zákonodarca podľa dôvodovej správy k zákonu (č. 568/2007 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti, Notársky poriadok, v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov), ktorým sa zaviedlo rozčlenenie splátky, vyjadril po prvý krát zámer zvýšiť informovanosť spotrebiteľa úpravou náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Konkrétne takým spôsobom, že spotrebiteľ musí byť informovaný v akých termínoch, resp. kedy, v akej výške a ako dlho je povinný plniť si svoje povinnosti splácať istinu, úroky a iné poplatky, vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Preto nemožno preklenúť eurokonformným výkladom, že ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k/ zákona o spotrebiteľských úveroch len spresňuje, čo splátka zahrňuje. Zámer zákonodarcu vyplývajúci

z dôvodovej správy k zákona o spotrebiteľských úveroch je potom už nezmenený a podľa dôvodovej správy k zákonu č. 279/2017 Z. z. (ktorým sa od 1. mája 2018 novelizuje aj sporné ustanovenie zákona o spotrebiteľských úveroch zosúladienie je odôvodnené potrebou legislatívnej zmeny z dôvodu, že zákona o spotrebiteľských úveroch ide nad rámec Smernice.

28. Dve rôzne zákonné formulácie predmetnej obsahovej náležitosti zmluvy zákona o spotrebiteľských úveroch (do 1. mája 2018 a po uvedenom dátume), nemôžu smerovať k jednému výkladu.

29. Súčasne s prvotnou vnútroštátnou úpravou predmetnej náležitosti zmluvy bol doplnený tiež odsek 2 § 566 Občianskeho zákonníka. Táto úprava určuje, v akom poradí je treba započítať čiastočné plnenie dlhu (pri čiastočnom plnení peňažného dlhu sa plnenie započíta najprv na istinu a až potom na úroky, pričom takéto poradie môže zmeniť len dlžník, nie veriteľ).

30. Ako je už vyššie uvedené spotrebiteľ ako dlžník by mal byť informovaný (mať vedomosť) požadovanou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere, aká časť splátky bude použitá na istinu, aká na úroky a ďalšie poplatky (príp. pravidlá tejto zmeny), aby sa mohol rozhodnúť či zmluvu uzavrie a aby veriteľ svojvoľne nepriraďoval plnenie spotrebiteľa i určoval aká časť sa použije na splácanie istiny, aká na splátky úrokov a poplatkov, prípadne podľa úpravy obchodného práva (§ 330 ods. 2 Obchodného zákonníka).

31. Uvedené nie je spôsobilá nahradiť vyžiadaná amortizačná tabuľka. Požiadavka rozčlenenia splátky mala legislatívne vyjadriť zámer vo vzťahu k ochrane spotrebiteľa, aby dostal dôležité informácie ešte pred podpisom zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorému sa tak umožnia porovnať produkty a pomôžu pri rozhodovaní o výbere produktov poskytovateľov spotrebiteľských úverov. Úplná znalosť vecí spotrebiteľa predpokladá poskytnutie informácií aj o nákladoch spojených s úverom, aby veriteľ svojvoľne a nekontrolovateľne nepriraďoval plnenie spotrebiteľa a výlučne sám určoval, aká časť sa použije na splátku istiny, aká na splátku úrokov a poplatkov (teda poznanie pravidiel, podľa ktorých veriteľ v tomto smere postupuje, pričom uvedené už odznelo v odbornom článku „Prečo rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Home Credit Slovakia a.s. proti Kláre Bíróovej nie je spôsobilý zmeniť doterajšiu rozhodovaciu prax všeobecných súdov“). Cieľom rozčlenenia splátok bolo informovanie spotrebiteľov o nákladovosti úveru, za účelom rozpoznanie podmienok splácania úrokov a poplatkov, ako dôležité právo spotrebiteľa v čase uzatvorenia úverovej zmluvy. Preto eurokonformným výkladom nebolo možné preklenúť nutnosť legislatívnej zmeny, a to nielen vo vzťahu k jazykovému zneniu zákona, ale aj k jeho vyššie uvedenému účelu (predstavujúceho vyššiu ochranu spotrebiteľa, avšak nad rámec Smernice).

32. Odvolací súd sa z týchto dôvodov preto nestotožnil s právnym názorom žalobcu, že pre splnenie obsahových zákonom stanovených náležitostí zmluvy postačovalo uspokojiť sa s uvedením výšky mesačnej splátky a nestotožnil sa ani s interpretačným prístupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, vysloveným v jeho rozhodnutí zo dňa 22.02.2018 sp. zn. 3Cdo 146/2017 a naopak, prikláňa sa k právnemu názoru vyslovenému v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29.11.2017 sp. zn. 7Cdo 128/2016.

33. S poukazom na uvedené, pokiaľ súd prvej inštancie rozsudkom v napadnutej zamietajúcej časti žalobu zamietol, rozhodol vecne správne, a preto odvolací súd, po vysporiadaní sa s podstatnými tvrdeniami odvolateľa, s použitím § 387 CSP rozsudok v napadnutom IV. výroku (zamietnutie žaloby), potvrdil.

34. Odvolateľ preskúmaný rozsudok napadol tiež v časti umožnenia žalovanej dlh zaplatiť v určených splátkach (III. výrok), pričom okresný súd vypravil svoje rozhodnutie bez akéhokoľvek zdôvodnenia v tejto časti, keď neodkázal na žiadne zákonné ustanovenie, ktoré aplikoval a ani na vykonané dokazovanie za účelom zistenia osobných a majetkových pomerov žalovanej (výška zárobku žalovanej, či výška jej mesačných výdavkov), z odôvodnenia nie je ani zrejmé ako okresný súd zohľadnil dobu splatenia dlhu žalovanou pri určenej výške splátok a okolnostiam daného prípadu.

35. Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

36. Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

37. Podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, ak súd koná vo veci uplatnenia práva osoby určenej v čl. 46 ods. 1 ústavy inak ako v rozsahu a spôsobom predpísaným zákonom, porušuje ústavou zaručené právo na súdnu ochranu (I. ÚS 4/1994).

38. Vady konania vymedzené v § 389 ods. 1 písm. a) až d) CSP sú porušením základného práva strany sporu (účastníka súdneho konania) na spravodlivý proces, toto právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj cit. čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A), Komisie (napr. stanovisko vo veci E.R.T. c/a Španielsko z roku 1993, sťažnosť č. 18390/91) a Ústavného súdu Slovenskej republiky (nález sp. zn. I. ÚS 226/03), treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia.

39. Podľa § 220 ods. 2 CSP, v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Podľa odseku 3, ak sa súd odkloní od ustálenej rozhodovacej praxe, odôvodnenie rozsudku obsahuje aj dôkladné odôvodnenie tohto odklonu.

40. Odôvodnenie rozsudku súdu a primerane i uznesenia (§ 234 ods. 2 CSP) musí mať náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 CSP. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vypoariadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. V odôvodnení rozhodnutia musí súd spôsobom logicky kompaktným a bez rozporov a vnútorných protirečení vysvetliť, k akým skutkovým zisteniam dospel, ktorú právnu normu a z akých dôvodov aplikoval a ako ju interpretoval. Účelom odôvodnenia je logicky, vnútorne kompaktné a neprotirečivo vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Ak rozhodnutie súdu neobsahuje náležitosti uvedené § 220 ods. 2 CSP, je nepreskúmateľné.

41. Pretože povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva strany na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vypoariada i so špecifickými námietkami strany; porušením uvedeného práva strany a povinnosti súdu sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu (v rovine polemiky i s jeho dôvodmi) v rámci využitia prípadne riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov.

42. Ak potom nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá dôvodnosť podaného odvolania podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP v závislosti od miery znemožnenia stranám realizovať ich právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia.

43. Nepreskúmateľnosť, či arbitrárnosť súdneho rozhodnutia musí byť napravená, pretože bráni jeho vecnému preskúmaniu; konvalidácia tohto nedostatku súdom vyššieho stupňa neprichádza z logických a systematických dôvodov do úvahy (tiež pre zachovanie princípu dvojinstančnosti). Tomu zodpovedá aj znenie ust. § 388 CSP, ktoré odvolaciemu súdu umožňuje zmeniť rozhodnutie súdu prvej inštancie len za predpokladu, že nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie. Pokiaľ teda existujú dôvody pre zrušenie rozhodnutia, čo zároveň vylučuje, aby mohlo byť rozhodnutie potvrdené, nemožno ho ani zmeniť (viď rozhodnutie NS SR 7Cdo 157/2011).

44. Keďže v danom prípade došlo nesprávnym procesným postupom súdu prvej inštancie (úplnou absenciou odôvodnenia rozhodnutia v súlade so zákonnými požiadavkami) k znemožneniu stranám

realizovať ich procesné právo na vysvetlenie dôvodov rozhodnutia v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pričom s poukazom na mieru zlyhania súdu prvej inštancie, keď rozhodnutie fakticky v relevantných záveroch nijako neodôvodnil ani právne a ani vecne, nie je možné tento nedostatok napraviť v konaní pred odvolacím súdom, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti určenia lehoty plnenia (povolenie splátok) s použitím ust. § 389 ods. 1 písm. b) a c) CSP zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

45. Povinnosťou súdu prvej inštancie, súc pritom viazaný vysloveným právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP), bude postupovať v zmysle vyššie uvedených intencií. Po opätovnom oboznámení sa s obsahom spisu, vykonaní všetkých potrebných dôkazov, výsledky vykonaného dokazovania vyhodnotiť, posúdiť podľa všetkých náležitých hmotnoprávných ustanovení a až následne vo veci opätovne rozhodnúť o lehote plnenia, pričom rozhodnutie je nevyhnutné adekvátne v súlade s ust. § 220 CSP odôvodniť.

46. Pretože povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva strany na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vyporiada i so špecifickými námietkami strany; porušením uvedeného práva strany a povinnosti súdu sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu (v rovine polemiky i s jeho dôvodmi) v rámci využitia prípadne riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov.

47. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu argumentáciu odvolateľa, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutej časti, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

48. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie opätovne o náhrade trov, včítane prípadnej náhrady trov tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP), nakoľko nesprávne rozhodnutie s nutnosťou jeho zrušenia zakladá povinnosť súdu prvej inštancie rozhodnúť aj o trovách odvolacieho konania.

49. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).